

faae, at Thingene ikke kunde blive enige om en Finantslov — om da Meningen er den, at Hans Majestæt skulde tvinges til den 31te Marts ikke alene at tage et nyt Ministerium, men ogsaa sørge for, at begge Thingene bleve enige; thi ellers stod jo det nye Ministerium aldeles ligesom det gamle.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Bloug): Jeg ønsker kun at afslutte Forhandlingen med to Bemærkninger. De ærede Talere, det 1ste Medlem for 5te Kredts (H. Chr. Hansen) og det 2det Medlem for 11te Kredts (Clausager) have villet tillægge Ministeriet eller Ministrene som deres aller vigtigste Embedspligt, at de skulde mægle mellem Thingene, men skal det være det Første, man skal forlange? Vi mene, at en Ministers første Pligt er den, at han skal have en Overbevisning og følge den i sin Tale og Handling. Nu kan det jo træffe sig saa, at hans Overbevisning falder sammen med en af de lovgivende Forsamlings; det vil den ingenlunde i Reglen gjøre og ingenlunde i alle Tilfælde, men netop i det Spørgsmaal, som den ærede Taler fremdrog, nemlig Vonningspørgsmaalet, faldt Ministerens Overbevisning sammen med Landssthingets. Hvorledes skal han saa bære sig ad, naar Folkethinget ikke vil gaa ind paa Forslaget, skal han saa fravige sin Overbevisning for at faae Loven igjennem? Det kan man ikke forlange af en Mand. Nei, jeg skal sige de ærede Medlemmer, hvem der meget snarere synes at paahvile en saadan Pligt til Mægling mellem Thingene, for saa vidt Mægling kan behøves mellem voksne Mænd, der have en sælles Opgave, sælles Maal og god Villie, det er Mindretallet i de to Forsamlinger; Mindretallet i denne Forsamling skulde betragte som sin Opgave at mægle mellem Flertallet i denne Forsamling og Flertallet i det andet Thing, som jo er deres Venner. Det kan godt være, at de gjøre det, jeg bebrejder dem ikke Noget, men de ere meget nærmere til dette Mæglerkald end Ministrene. Jeg veed om et nu bortfaldt Medlem, det tidligere 1ste Medlem for 9de Kredts (N. Rasmussen), som jeg derfor ogsaa savner, naaget han ikke var en af mine Meningsfæller, at han har ærlig stræbt at mægle mellem Thingene i to meget vigtige Tilfælde, men man kan ikke fordrø, at Ministrene skulle forlade deres egen Overbevisning for at søge et Middeltal mellem Folkethinget og Landssthinget. Den ærede 2den Landssthingsmand for 11te Kredts (Clausager), der sidst havde Ordet, tillagde ikke mig personlig, men mine Meningsfæller det, at de skulde

have sagt, at de ikke kunde tage Hensyn til Oppositionen, fordi den bestod af lutter Bønder. Jeg bedkjender mig aldeles ikke denne Mening, og jeg tror ikke, at Noget har sagt det. Tværtimod, jeg har sat den danske Bondestand høit, høiere, end den har viist sig at svare til mine Forestillinger, men jeg nægter ikke, at den har visse Mangler i sin Egenkab af Lovgivere, og at den navnlig er tilbøielig til at forstaa Grundloven med en vis Vilkaarlighed. Det ærede Medlem, til hvem jeg sigter, viste forleden Dag, at han ikke betragter det som nødvendigt at følge Grundlovens § 49, at Finantsloven skal være færdig til 1ste April, naaget det forekommer mig saa tydeligt som muligt, at denne Paragraf paalægger Rigsdagen den Forpligtelse at sørge derfor. Derimod tror det ærede Medlem, at den er en Hindring for at opfylde Grundlovens § 25 om provisoriske Love, naaget Grundloven ikke gjør nogen Undtagelse for Finantslovens Vedkommende, og fremdeles synes ikke blot det ærede Medlem, men alle hans Meningsfæller rent at glemme Grundlovens § 32. Jeg har den Ære at repræsentere en By, hvor der findes en Valgkreds, som efter Grundloven skulde have 16,000 Indvaanere, medens den nu har 120,000; men jeg har ikke mærket, at nogen af de ærede Herrer nogensinde har beklaget det Grundlovsbrud, der er sket. Naar det ærede Medlem dernæst mente, at Bondestanden havde vundet større Styrke som Opposition ved at forene sig med en Del af Bybefolkningen, er jeg netop af den modsatte Mening. Jeg vilde med større Glæde se Bondestanden staa alene for sig, thi jeg tror ikke den vil faae nogen Glæde af disse Alliancer. At forbinde sig med Mænd, som dels uden og dels med Bevidsthed sigte til det Maal at forandre alle de sociale og menneskelige Forhold, kan jeg gjerne sige, som have kystude Mars Hærd, vil ikke lønne sig for den danske Bondestand, som af Naturen er en konservativ Stand, og som jeg er overbevist om vil blive det igen og maasse en Gang vil blive mere konservativ endda, end jeg og mine Venner ønske det. Nei, mine Herrer, de ville en Gang nok komme til at sige med Beklagelse: Med vore Sjender skulle vi nok blive færdige, men Gud bevare os for vore Venner.

Da ingen Flere begjærede Ordet, var Forhandlingen sluttet, og man gik til Afstemning, hvorved Forslag til Adresse til Kongen (se Tillæg A.) ved et paa Begjæring af Clausager, Dam, Erikstrup, H. C. Hansen, Hasle, Hauerslev, N. Hansen, Chr.